

1632
11014

76

—• పీఠిక •—

మా స్కూలుపై నలు హెచ్ సెక్షను విద్యార్థులు కష్టసాధ్యముగనున్న యీ యూజ్ లెయింగ్ తమును దేట తెనుగు పదముతో సాంధ్రీకరించి తమకు వినిపింపవలసినదిగా మొదటనన్ను గోరిరి. ముద్రించు నభిప్రాయములేకయే ప్రత్యేకము వాణ్ణికొంకే నాసినను, తక్కిన బాలురుగూడ దీనియందెక్కుడుగ నభిలాష చూపుచు వచ్చుటచే నే నీచిన్నపాతమును ముద్రింప వలసివచ్చినది. విద్యార్థులువీరినిజదివి కృతార్థులయ్యెదడుగాక. తుభామాంతరీకరణమునకు నన్నుజోత్సాహపరిచిన మా విద్యార్థుల కీర్త్యుడుడాయురైశ్వర్యమునిచ్చుగాక !

కృతికర్త.

మీర్జా దివ్య దర్శనము

మాత్రాద్యం యాచార ప్రకారము నేనామ
 దును బుద్ధి దినముగా నెన్నుకొను శుక్ల పంచమి
 వాటియుకయమున స్నానము చేసి ప్రార్థనకాలము
 ధ్యానందనము గావించుకొని, తక్కిన దినముల
 యు సీత్యోరథ్యానముతోడను స్నానముతోడను
 గడపుట బాగ్గాడుపట్టణముందలి యున్మితపర్వ
తములమీద కెక్కి తిని, ఆపర్వతశిఖరములపై మఱ
 నమ్రామరము సనుభవింపచు గానవ తీవితము
 యొక్క సీసారతనుగూర్చి నేను దీక్షుక మ్మగ నా
 లోచింప వొడంగితిని. ఆలోచనలపై నాలోచన
 లుచేయుచు నిర్భయముగా మానవుడు సీదవం
 దువాడనియు, (సారమును సైధ్యమును వేదివా
 డని భావము) మానవజీవితము సర్వభమువంటిది
 నియు నేననుకొనితిని ఇట్లు నేనాలోచించుచు న
 మిషమునగల యొక రంక కొనపైకి నాకృత్యప్ర
 వర్తించి యచ్చక్షుర జేతయందు విలసతోని మట్టి
 గొల్ల వేయమతో నున్న యొకనిని జూచితిని. నేను

అటు, పలికి యతఁడు నన్నా శిలాత్మగ్రాహక
మునకుఁ గొనిపోయి దానిపయిఁ గూర్చుండఁజెట్టి
...శూన్యదిక్కు నకు నీ దృష్టి ప్రసరింపుము. ప్రస
రించి నీ కేమిక నంబుదునో నాకుఁ జెప్పము. అని
నన్ను డిగెను. నేనట్లుచూచి; రెండు కొండల నడు
మి నొక లోయయు. దానిగుండఁ బట్టెను. గా
బివహించుచుండిన యొక మహాప్రవాహమును
దనఁబడుచున్నవని చెప్పితిని. నీవు చూచుచున్న
లోయ దుర్బలులు లోయ యిదియు, నీవుచూచు

యందును నేనును నెట్టిదిని అట్లు కనిపెట్టుచు
నూరియింపడు. తేల్చింపుచుండును. తీర్చితివాని
మొదట నా వంతుకై యొక లేదాకావాలియేమి
దియుండెననియు కాని యొక పెద్దవరద తక్కి ను
వాని నని యెరిగి గొటకొనివాయి యావంతు
నట్టి నిదిలావస్తలో విడిచెననియుండెట్టి కానియొక
నిలకను సీపేతికని కట్టితి శ్రా నెవ్వముని నన్నడి
గెను. కానియొక గుండెలు గుంపులుగ మనుషు
లు నడచి పోవుచున్నారనియు కాని లేదుకొను
యందును నల్లని మేఘము శిమ్మకొనియున్నద
నియు వేచుంటిని. ఇంకను బరిశీలింపి చూడ. వా
వంతుకై వయసుండి బాటసారులు నేతులకిందబ్రాద
హించుచుండిన మహాప్రవాహములో బారిపోవు
నలెదుట నాకేగవలెను. అలాకనును విమర్శించ
త వంతుకై వయసు గుంపు ములయును. అనేక
మాయక వాటములు కనబడినవి. దానివయ బా
టసారులు కాలిడినంతనే, వానిగుండబాని ప్రవా
హములోఁబడి మాయమగుచుండుదు. కలహ
నెట్లూ పములావంతుకైయొక్క ముఖద్వారమునం
దేబట్టముగ నేర్పడియుండెను. అందుచేతనే గుం
పులు గుంపులుగ బనులుమబ్బునుండి దాటివెంట
వానిలో కనేకులు క్రిందఁబడిపోవుచుండిరి.

మాయకూపములు వంతెన నడుమనంతగా లేవు
గాని, శిథిలముకాని కానాలచివరవైపున దట్టము
గాను దగ్గర దగ్గరగనుచుండెను.

కొందరుమనుష్యు లాశిథిలమైన కానాలపైఁ
గుంటినడకలతో నడచి, మారపురడక చే మిక్కిలి
యలసి, యిడిగిలఁబడుచు, ఒకరివెనుక నొకరా
ప్రవాహములోఁ బడిపోయిరి. కానివారినంభ్యమి
క్కిలిస్వల్పము.

ఆ యద్భుత నిర్మాణమును గూర్చియు, అం
నలి గొప్పవిచిత్రవస్తువులనుగూర్చియు యోచిం
చుచు నేను గొంతసేపు గడపితిని. ఆనందముతో
దను, ఉత్సాహముతోడనునిండియుండిన యనేకు
లొకస్మి కముగఁ గిందకుజారిపోయి తమంటఁ దా
మిం రక్షించుకొనుటకుఁ జెంతనున్నదానినెల్లఁ బట్టు
కొనుట చూడఁగా నా హృదయంబు దీగ్గ విచార
ములో మునిగిపోయినది. కొందరలోఁనుండు చు
న్నట్లు లొకసమువంకఁ జూచుచు, అయ్యాలోచ
న మధ్యనే పాదములుజారి, కిందఁబడి దృష్టిపథ
మునుండి తప్పిపోయిరి. అనేకులు తమ ముందరఁ
నశశశశబ్రాదుచే నాట్యచూచుచున్న నీటియిగ్గుల

ఇట్లు పాపానికి కరములుగు నాదివ్యమయముల యొక
మనసులేన మైయుండ, నన్నాధీమంతుడుచూచి,
..దీనివిషయమై చెప్పవలసిన బలయుండ చెప్పితిని.
వంతెనపై పురుండి నీదృష్టినింక మరలింపుము.
నీకింకను బోధపడని విషయమేమైన నున్నదెడ
నాకుండ చెప్పుము" అనియడిగెను. అంతసేను పాప
బకుఁజూచి, కంఠములు పల్ల పల్ల గుంపులుగ పా
వంతెనపై నొక తెగతుండఁ జిట్టులిరుగుచు మాట్లా
దూటికి బానిస వానిలుచున్నవి. గర్జనలు గం
భీరములు. పుల్ల కుక్కలుగూడకొంగులు మొదల

అనునదేక పక్షానాకుంజీయగలసి, మధ్యమన్న కా
 నాల్గవై రెక్కలుగల గిన్న బాలుర నేమట కూ
 డ్బడియన్నారు. నీకొకరు సర్వమేమని నేనడు
 గు. అనునీమని యివిమానవ జీవిమము దీక్షించు
 కట్టి అనుచు, చుర్రాళ్ళ మూఢవిశ్వాసము ని
 రాశి కాదుము మోదము వ్యవసములని చెప్పెను.
 ముగ్ధుడొకఁ డిట్లు నానావిధముల నెఱవేరి
 వేవలెటఁ బెద్దనిట్టూర్పు విడిచి, ఆయ్యా!
 మానవజీవితము శ్వర్గమేనది. మానవుడు కష్ట
 ములకును, మరణమునకును బాలె జీవికాలమంత
 యు మిక్కిలి బాధపడి మృత్యువుచే నెట్లుమింగిం
 బడుచున్నాడు? అని మనుకొంటిని. అప్పుడాప
 జ్ఞావంతుడు గనికరముతో నావంకఁ దిరిగి, కష్ట
 చాయకమైన యీప్రదర్శనమును మరిచాడక ప
 డించి పెట్టుమని నాకాజ్ఞాపించెను, అంతములేని
 ప్రయాత్రను ప్రారంభించుట యందు నిది మాన
 వుని ప్రారంభావస్థయైయున్నది. ఈప్రవాహము
 నేకతరములనుండి తనలో బడుచున్న మానవుల
 నెందులోనికిఁ గొనిపోవుచున్నదో యాదట్టనిపొక
 మంచువంక నీడ్చుచు మరలింపుము. అనిపలుక, నే
 నాజ్ఞాపించబడినట్లులే నాదృష్టియావంక మూర్ఛి
 తుని అతఁడేదో నమ్మానుభవకర్త నాకన్నులఁ

లపదానో, తేక, ఇంతమేము శ్రీదేశింప సాధ్య
 ముగాక చృష్టికిదిక్కు లి బట్టమనగా గనబడుచుం
 దిన యాటాగ మంచును తెదవఁగొట్టనోకాన, నే
 నుజునునరికిఁ గొండల నడుమనున్న యూలోయ
 యాడతిన్న పుకొన మహానముద్రముగా వ్యాపించి
 నదిక్కు తినుముద్రమును కెంచు సమభాగములుగొ
 భాగించుచు దానిమధ్యనుండి బ్రహ్మాండమైన
 యొకపజ్జిపుఁగొండ యావరించి యుండెను. తన
 ముద్రముతోని యొకనగము మంచుతోఁగవ్వఁజు
 నీయమందుట చే నందలివి శేషము లేమియుఁ గని శు
 ట్టుటకు వీలు లేకుండెను. కెండవనగము భాగము
 మహానముద్రమువలె నాకుఁగనఁబడుచు, పుష్ప
 ములతోడను, ఫలములతోడనునిండిన యనంభాస్య
 కములగు ద్వీపములచే నలంకరింపఁబడెను. ప్రక
 శమహానములగు చిన్న చిన్న సాగరము లొకవేయి
 యాద్వీపములచుట్టు నావరించియున్నవి. పిమ్మట
 దివ్యాంబరములను ధరించి, శిరములయందుఁ బూ
 లమాలికలు గల పురుషులను నేనుజూడఁగలిగి
 తెని. కొందరు వృక్షములమధ్య విహరించుచుండి
 రి. కొందరూటగడ్డలవ్రేళ్ల పరుండియుండిరి. కొం
 దరుతూల పాన్పులపైని విశ్రాంతిచుచుండిరి. సా
 ముచుండిన పక్షులయొక్కయా, పక్షిమూలములలో

నాటివరద యొక్క యు. మానవకంఠముల యొక్క
కొయు సాద్యవిశేషముల యొక్క యు స్వరముల
సమ్మిళితము బగుట చేతగతిగిన మధుర గానమును
విసరగలిగితిని.

అట్టి కమలేశు ప్రదర్శనమును గనిపెట్టిన
ని సాయందావరద ముప్పొంగసాగెను. ఆ సుఖ
కర ప్రశీశముల కొక్క మాత్రాని పోవుకొయు గ
మడనకు తక్కులు సాకుండి జాగుండునని యను
కోరితిని. కాని నేను చూచిన యావంతానయ
ప్రీతి నెముడము తెరవఁదడుచుండిన మృత్యుక
డాలములా నవ్వు. ఆ ప్రశీశములకు మరెంత
మూలములేదనీ, మా మేధావి సాకెటింగింబెను
మరియు నీ యెరుటగొంగ విగను, అటువచ్చి
విగను నుంకి నెముద్రమునందరంతల గనుచున్న
మేల్గ జాకలు పట్టినట్లు కన్నట్లు ద్వీకములు
కుద్రప్రబోధు నున్న యగుకలేనప్రశంస
కుడు సంఖ్యగలవి. ఇవియేకాక, పులిపానక నీద్య
నీచిత్రగాన, ని మానవముత్యగానముల వల్ల
యలసరిత ముగమువరకు నిరకనకు సుమీరి
కములయిన ద్వీకములున్నవి. ఇట్లు జాకలు
నిరకమున పులిపానక ప్రభావమును చూపుచు

నాకు తమ తమ జీవితకాలములలో భాగించిన
సుఖముల తారామ్యమునుబట్టి, యా యా
దీప్తివనులయంద దుంపబడుదురు. పోలివారి సుఖ్య
తములకు దగినట్టి వివిధ సౌఖ్యభేదములు గా
ననతూతూ ఈ దీప్తివనులు నిండియుండును, పో
లి దీప్తివనును నొక్కొక్క నత్పురుషునకు నడుపాచు
మునుట్లు నిర్మింపబడిన యుక్తాశ స్వర్గమున భా
వింశము. ఓయీ మీరా! మానవుల కియ్యవి
ప్రాయత్నింపఁ దగినవికావా? ఇట్టి గొప్ప భహు
మానవులను సంపాదించుట కవకాశమున్న మా
న జీవితము నీకు సంతాపకరమయినదా? ఇట్టి సు
ఖ ప్రకేతమునకు నిన్ను గొనిపోవు మా త్యువు భ
యపడఁ దగినదా? తన కొరకిట్టి శాశ్వతపదవి సి
ద్ధమైయున్న నరుని జీవితము వ్యర్థమని నీవు తలం
పకుము." అని పలుక నపరిమితాండముతో నె
నా సుఖ దీప్తివనులవంకఁ జేరిచూచి, చిట్టచివరకు
"ఆర్యా! ఆ వస్త్రిపుగొండ కావలి నముద్రమన
పడకుండఁ గప్పివేసిన దట్టమగు మేఘములయంద
లి రహస్యములను మా కెఱింగింపుడు" అని గా
డిగితిని. కాని మా సుఖిభావంశుఁడు నాకు
త్యుక్తంబియ్యలేదు. మరియొక మూరడుగవలె
పానిపండ్లఁ చిరిగితిని. కాని యుక్తాశవృత్త్యుండవచ్చు

ను ఆత్మకు ను, అంశవరకు శింతించుచుండి
 యాదిత్య సందర్శనమును మరలఁజూడ నావంశకు
 దిగుగ, ప్రాప్తించుచుండిన యా ప్రవాహమున
 కును, కానాల వంతెనకును, ఆసుఖ ద్వీపమున
 కును, అమలునాఁబ్రక్కలయందు మేయించుండి
 యెద్దులు గొట్టెలు, పండ్లుగల బాగ్గదానము
 పుట్టెదదానము తప్పను రేమియు నాకగపడలేదు.

The Spectator No. 159
 OF
 JOSEPH ADDISON.

నందిగ కట ముఖ్యము
[కృష్ణ కళాకావ్యములు] ౧౦౦
మొ ౪-౩-౦

